

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 07 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oară 6 cr.
a treia-oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

PROCESUL MEMORANDULUI.

Declarațiunile Comitetului.

Membrii comitetului partidului național român din Transilvania și Ungaria, care stau pe banca acuzărilor înaintea curții cu jurați din Cluj, declară după citirea textului român al „Memorandului” învinuit, că:

1. Susținând întru toate hotărârile luate de adunările generale ale partidului național, ținute în Sibiu la anii 1881, 1884, 1887, 1890, 1892 și 1893 primesc responsabilitatea pentru acele hotărâri identificându-se cu ele.

2. Ce atinge specialmente chestiunea „Memorandului”, noi am stat dintru început și stăm și astăzi pe baza concluderilor conferențelor naționale, care în mod precis și-au adus decisiunile sale în această privință, și anume în 1892 s'a hotărât expres, ca „Memorandul” deja stabilit să se aștearnă la Înaltul Tron, fără amânare, ceea ce s'a și efectuat.

3. Reprezentanții alegătorilor români din Transilvania și Ungaria, întruniți în conferența națională, în Sibiu, la 23—24 Iulie 1893, au votat următoarea rezoluțiune: „că conferența generală identificându-se în toate cu comitetul seu central, declară de al seu „Memorandul” depus în Iunie 1892 în cancelaria Maiestății Sale, încuviințează pașii și procedura așternerii lui și aprobă cu viud satisfacție și pe deplin activitatea acestui comitet”.

Prin urmare, noi membrii comitetului, ca mandatați ai partidului național român primim responsabilitatea solidară pentru acest „Memorand”, depus în 1 Iunie 1892 în cabinetul Maiestății Sale.

4. Deoarece conferențele generale naționale amintite au decis și publicarea și răspândirea „Memorandului” pentru informarea opiniei publice din țară și străinătate, deși publicarea și răspândirea lui s'au făcut înainte de termenul contemplat de comitetul național, ca mandatați ai conferențelor generale naționale nu putem decât să aprobăm publicarea și răspândirea lui și prin urmare, primim responsabilitate solidară și în privința aceasta.

Cetindău-se întreg cuprinsul Memorandului, împreună cu pasagele învinuite în toată întregimea lor, constatăm următoarele:

- că în cursul instrucțiunii procesului nu s'a comunicat acuzărilor contextul „Memorandului” învinuit nici pasagele învinuite din el;
- că nici în cursul actualei pertractări finale nu s'au cetit în integritatea lor pasagele învinuite, ci numai unele fraze trunchiate;
- că actul de acuză și prin urmare pasagele învinuite n'au fost cetite în românește, deși acușății am fost siliți a constata aici în fața tribunalului, că între traducerea oficială și între textul românesc învinuit sunt diferențe esențiale;
- că prin urmare până la sfârșitul interogatorului n'am avut posibilitatea de a constata identitatea textului învinuit cu textul original al „Memorandului”.

Acum însă în intervalul dela sfârșitul interogatorului și până în momentul de față am ajuns în situațiunea de a pute constata identitatea textului român învinuit cu textul original, pe care noi l'am depus în cabinetul Maiestății Sale, și așa fiind, declarăm că primim responsabilitate solidară pentru tot cuprinsul „Memorandului” învinuit.

După această declarațiune formală, făcută de dl Dr. Ioan Rațiu în numele „comitetului național”, au urmat următoarele enunțări făcute tot prin dl Dr. Rațiu:

Onorabilă Curte! Domnilor jurați!

Memorandul, pentru a cărui publicare și răspândire suntem trași ca niște făcători de rele înaintea acestei bare judecătorești, nu cuprinde, precum v'ați putut convinge, decât gravaminele poporului român, care ne-a trimis pe noi, ca să cerem scutul Tronului pentru drepturile lui nesocotite și călcate în picioare.

Ceea-ce ne-a silit pe noi și pe întregul popor român, ca să facem acest demers, este faptul, că atât legislațiunea, cât și guvernul ne-a adus la convingerea neștrămutată, că în fața lor pentru noi vorbă de dreptate nu poate fi.

Înzadar am fost toate promisiunile, ce s'au dat în repetate rânduri pentru respectarea drepturilor noastre naționale! Înzadar am încercat toate formele și mijloacele legale! Înzadar ne-am plâns la toți factorii competenți ai statului!

Exclusivismul de rasă a declarat războiul de exterminare limbii și naționalității noastre.

Nu ne mai rămăsese dar', decât această singură cale a apelului la factorul suprem al statului și la opiniunea publică a lumii civilizate.

Față cu acest act, care nu conține decât curatul adevăr și este icoana credincioasă a suferințelor și nedreptăților seculare ce le îndură poporul român din Transilvania și Ungaria, trebuia ca regimul, ori să se desvinovățească, ori să-și răsună.

Desvinovățirea nu era cu putință, a ales calea răsunării!

Ne-a împedecat să ajungem la Tron și acum ne supune judecării acelora, contra cărora ne-am plâns.

Ceea-ce se discută aici, domnilor, este însăși existența poporului român.

Existența unui popor nu se discută, se afirmă!

De aceea nu ne e în gând, să venim înaintea d-voastre să dovedim, că avem dreptul la existență.

Într-o asemenea chestiune nu ne putem apăra în fața d-voastre, nu putem decât să acuzăm în fața lumii civilizate sistemul asupritor, care tinde să ne răpească ceea-ce un popor are mai scump: Legea și limba!

De aceea nu mai stătem aici acușăți, suntem acusatori.

Ca persoane nu avem ce căuta înaintea acestei curți cu jurați, fiindcă noi am lucrat numai ca mandatați ai poporului român, și un popor întreg nu se poate trage la bara judecătorească.

Plăngerile poporului român nu pot fi judecate de un juriu exclusiv maghiar, care este și judecător și parte.

De aceea nu este de demnitatea poporului român de a se apăra în fața juriului din Cluj! Într-adevăr aceasta e o chestiune politică și de stat, care rezultă dintr-un proces secular între națiunea maghiară și autochtona națiune română.

De judecată dar' nu poate fi vorba! Ne puteți osândi ca indivizi, nu ne puteți judeca ca mandatați ai poporului.

De altfel ați înțeles și d-voastră, că aici nu poate fi vorba de drept, ci numai de forță. Lucrul acesta nici nu ați mai încercat să-l ascundeți, căci ați nesocotit până și formele legale cele mai elementare, care se observă chiar pentru criminali înaintea curților cu jurați. Lumea va auzi cu uimire, că s'au putut judeca niște oameni de cătră o instanță judecătorească, fără ca să poată avea măcar apărători. Ați proclamat sus și tare, că forța birue dreptul, și nici că ați mai cântat se mascați în fața lumii aceea-ce nu mai e judecată, ci executare.

Să nu ne cereți dar' nouă să ne facem complici în acest simulacru de proces, încercând să facem din partea noastră un simulacru de apărare. Au fost siliți prin violență și insulte apărătorii noștri să se depărteze. S'a agitat prin presă opinia publică maghiară, reprezentată prin juriul din Cluj, în contra noastră și a întregului popor român. Am fost violentați și aici și am fost terorizați totdeauna cum suntem terorizați în toate de când am denunțat lumii civilizate asupririle, ce le îndurăm. Mai poate fi dar' vorba aici de judecată, de apărare în înțelesul juridic? Nu! Faceți ce voțiți.

Nevinovați suntem, dar' d-voastră sunteți stăpâni pe individualitatea noastră fizică, nu însă și pe conștiința noastră, care în această cauză este conștiința națională a poporului român. Dacă nu sunteți d-voastră competenți să ne judecați, este însă un alt tribunal mai mare, mai luminat și de sigur mai nepărtinitor, care ne va judeca pe toți, e tribunalul lumii civilizate, care vă va osândi odată mai mult și mai aspru, decât v'a osândit până acum.

Prin spiritul de intoleranță, printr-un fanatism de rasă fără seamăn în Europa, osândindune, veți isbâti numai ca să dovedeți lumii, că Maghiarii sânt o notă discordantă în concertul civilizațiunii.

Declar prin urmare în numele meu și al tuturor colegilor mei acușăți, că pentru cuvintele arătate NU NE PUTEM APĂRA.

Pertractarea.

(Urmare.)

Ziua a șeseprezecea.

Cluj, 24 Maiu n. 1894.

Ședința de a doua zi a fost, peste așteptare foarte scurtă. Dimineața la orele 7 1/2 era mulțime de public dinaintea „Redutei”. Galeriile au fost închise și damelor române nu li s'a dat de loc întrare, în mânia tuturor protestărilor și a insistanțelor din partea părintelui Lucăci.

Ședința a deschis-o președintele la orele 8 1/2. Septimiu Albin, fiind absent, tribunalul anunță, că față cu el se amână pertractarea. Juratul Bogdan lipsind, e înlocuit cu unul dintre jurații suplenți.

Se statorcesc apoi spesele tălmăcilor, stenograful și ale săii de pertractare.

După acestea președintele anunță închiderea ședinței. Mâne se va continua pertractarea și e mai mult ca probabil, că procesul se va sfârși aducându-se verdictul și pronunțându-se sentința.

Semioficiosul „Pesti Hirap” despre căderea guvernului: „Zilele ministerului Wekerle sânt numărate, nu mai este nici o îndoială!

Cabinetul Wekerle nu va primi dela Coroană garanțele necesare pentru căsătoria civilă, punctul cardinal al politicii lui. Că nu le va primi, e sigur, o știm.

Wekerle se va duce la Viena și va cere denumirea mai multora de membri în camera magnaților. Răspunsul va fi: că nu li-se va acorda.

Cabinetul își va duce demisiunea cu sine și în acest cas o va și preda Coroanei.

Adunare oprită.

Blaj, 23 Maiu n.

O telegramă sosită azi la capitalul din Blaj și semnată de ministrul Csáky, dispune amânarea congresului școlastic, convocat pe 4 Iunie și cere de urgență să li-se notifice măsurile luate.

Adresa de aderență a Bucoveninilor.

D-sale dlui Dr. Ioan Rațiu

Cluj.

Domnule Doctor!

În ziua, în care apareți în fața juriului maghiar, gândul nostru vă însoțește cu speranță tare, că Împăratul cereș și cel lumesc al nostru, puterile, în care și voi vă bizuiți, vă va ocroti cu grația lor.

Cine, ca voi, bărbați ai poporului, înfruntă atâtea încercări, nu poate să nu aibă dreptate, și cine are dreptate, nu poate să nu învingă.

Vă dorim, iubite domnule Doctor, ca la finea procesului ce începe azi, să putem striga: Trăiască Dr. Rațiu! Trăiască comitetul național — liber și mai departe muncitor pentru cauza poporului român!

Cernăuți, 7 Maiu 1894.

Dr. Zotta.

Ioan Procopovici, C. Stefanovici, Vasile Flocea, Andri Flocea, Toader Herman, Ioan Hurghiș, Costan Bălan, George Nemzan, G. Bogdan-Duică, T. Bumbac, preot, Vasiliță Creinach, propr., Dionisie Constantinovici, V. Bocca,

Al. Berariu, Samoil Petrescu, paroch, Ioan Grigorovici, I. Zavadovschi, par., Emanoil Ciuntu-leac, I. Grigorovici, paroch, — reprezentanții Românilor din Munții-Bucovinei; Dr. Wolczynski, I. Pridie, V. Bejinar, Grigori Vorozciuc, Vasile Rotar, Nichita Casian, Vasile Negruți, Iacob Danileica, Samoil Pridie, Mihail Onciulencu, Teodor Solotchi, Gavril Alexievici, Mihail Bercea, Alexandru Florea, George Toderean, Ioan Tomiuc, Luca German, Nistor Perzik, Toader Perțek, Stefan Toderean, Grigori Pleșca, George Medvig, George Palaghian, Daun (nedesc.), Petru Ungurean, George Florea, Toader Florea, Lazar Voronca, Stefan Ungurean, Mihai Pridie, Vasile Iremescu, Dimitrie Vasilovici, Ioan Prelipcean, Dionisie Voiuțchi de Benedicta, Vasile Ostaf, Ivan Zama, Iordachi Ostaf, George Leonti, Mihail Morariu, George Gherman, Mihail Degerat, George Lechinuc, Ioan Isopencu, Teodor Damian, Dimitrie de Zapa, Dr. Ipolit Tarnaschi, C. Morariu, C. S. Ciurcu, — toți din Basarabia; Ioan Pivi din Horecea, Eugeniu Braha, antiste comunal din Broscăutești, Dan Broscăutechi, Mihalachi Muntean din Molodia, Artimon Zigănașu din Molodia, George Strêmbu din Molodia, Mihail Nicolaievici din Ostria, George Andronic, Vasile Mironoviciu, vicar par. din Ostria, George Mihaiescu, exposit parochial, Andrei Brăteanu, Aurel Polonic, G. Bureutean, student iurist, George Iutisch din Ostria, Dumitru Boblik din Rosch, Iliadi Iwanef din Ostria, Domitri Hrinco, din Kalibank, Alexandru Hovanez, Teodor Guzeu, Vasile Pitei din Rosch, Petrea Hlușca, din Klucueika, Ioan al lui Simion Duleț din Ostria, Dumitru Priedie din Ostria, Andrei Costanciuc din Ostria, Vasile Gorenco din Țurenii, Vasile Soprovici din Țurenii, Vasile Wițko din Țurenii, Const. Suhațchi din Țurenii, Ilie Traciuc din Korovia, Alexa Holnaka din Corovia, Mihalaki Ciolak din Molodia, Simion Ciolak din Molodia, Nicolau Dunărență din Molodia, Ilie Ropceanu din Molodia, George Ciolac din Molodia, Const. Ciolac din Molodia, Stefan Ilinciuc, Ioan Hreniciuc, din Zucka, Stefan Zaharine, Z. Grig. Mititiuk din Zucka, Porfir Anarowy din Cernov, D. Mihaiescu din Caliceanca, Andrei German din Caliceanca, I. Modreac din Clucueika, Petrea Coșară din Clucueika, Il. Bădăluță, G. de Volcinschi, V. Lăzăreanu, Th. Bocance, I. Bocance, I. Prelici, par., I. Anghel, A. Brate, I. Dihon, Ilie Gurămir, I. Verboni, T. Dichon, I. Ciolac, D. Serafincean, Constantin Pavlovici, Dumitrah Ropcean, Geagi Carauș, Ilie Pelea, Teodor Macadovici, Teodor Horoneți, Nicolae Iftodi, Vasile Carangiu, toți din Molodia; Iluța Carpiuc, Timofteiu Voronca, Michail Fliorea, Nicolae Costăș, Nicolae Humaila, Ioan Vacileanca, Teodor Toderean, Vasile Șreamca, Ioan Crăciuc, Teodor Bulzinea, toți din Corovia; Domitrah Durgheș, Constantin Hurgheș, Alexander Koschiuk, Nicolae Koschiuk, Michael Antonowicz al lui Vasile Antonowicz, Florea Kchrumiuk al lui Petrea Khrumiuk, Vasile Korșinski al lui Andri Korșinski, toți din Gospodar; Maxim Humaila al lui Ioan Humaila, Gavril Placinta al lui Grigore Placinta, Nistrot Popovici al lui Vasile Popovici, Simeon Vereha al lui Dumitrah Vereha, Nikifor Ilkonicz, Andrei Ciornei, Petrea Cordovan, V. Matur, I. Pisartiu, D. Pisarciuc M. Varșă, Constantin Dime, G. Sion, Constantin Birtoli, G. Proca, G. Dragomir, O. Hostina, M. Vuback, Gr. Hostiuc, Ignatie Costică-Spatariu, N. Prodanciuc, Ioan Volozcian, nedescifrabil, Modest cavalier de Grigorcea, antiste comunal, mare proprietar și deputat dietal în Carapeiuc, Victor Polovecic, st. jur., C. Georgian, st. jur., Traian Sbiera, stud. jur., Simion Cantimir, Nicolae Pomârlean, Nicolae Cojocariu, George Stefaniciu, G. Pomorlon, Nichifor Toader, Ioan Timcu, Ilie Mororaș, Nicolae Vituiuc, George Cojocariu, Iancu Michitiuc, Vasile Cantimir, Vasile Prec toți din Roș; Gavril Iuțchi din Ostria, Michail Cranciuc, Petrea Voronca, Paul Voronca, Stefan Voronca, Dumitrah Vereha, George Tomiuc, Samoil Gaina toți din Horecea; P. Solotchi, P. Suchetki, Ioan Gulutan, Miron Romanovici, G. Dancilă toți din Țurenii

Dumitru Timco, George Morărean, Ioan Tănăsioiu, George Timcu, Ioan Genger, Michail Terfelea, Michail Cutișcă, toți din Roș; — Ilie Popescu din Broscăuț, Vasile Ungurean din Roș, Foca Savinschi din Hlinița, Dumitru Hulinski din Broscăuț, Nicolae Genger din Roș, George Căraș din Mologhia, Michail Constantinovici, Kostun Kirah, George al lui Ilie Dănilă din Viove-de-sus, Dumitru Kuzik din Caliceanca, Vasile Rusu din Caliceanca, George Bordean, Constantin Mihaleskul din Czernă, Vasile Berce din Ostrița, Onufrei Bodnăraș din Ostrița, Dr. Criclevici din Cernăuț, Dr. Al. baron Hurmuzachi, Constantin Ispescu, Ch. Iliuț, preot ort. ors. Teodosiu Iliuț, paroch, Grigorie Iliuț proprietar din Crasna-Ieschi, Ioan al lui George Voikou din Clocucica, Vasile Iemina din Cernăuț, Petrea Ciojocariu, Nicolae Iemina al lui Ionac, toți din Clocucica, George Strambu din Mologhia, Mihalaki al lui Ioan Degerat din Clocucica, Irimie Bodnarask, Ivemet Dimitri, Constantin Palievici, Mihai Mikeczuki, Vasili Ostafi, I. Litoiniuc, E. Stefanelli, George Popovici, Stefan Popovici Dr. V. Iliuț, Dr. Bland, Ioan Petrescu, Ioan Dorofteiu, administrator paroch, Mihai Rêul, învățător poporal, V. baron Vasilko, student teol. din Buhote, George Dashkiewicz, Ioan Ciosnar, Gavril Toma, Niță Iosep, Iorgu Toma, G. Găină, Ioan Marco, paroch din Cucurul-mare, Romul Nestor, paroch din Arad, Modest Avram, George Levescu, Vasile Turturean, George Coblicu, Ilie Belicocima, Mihaiu Corian, Andrei Ciuciu, — toți din Bumbac, D. Burac, George Belucu, propr. și par. din Vatra-Darnei, stud. jur. A. Stefanelli, Tit Iliuț, Bene Sbiara, Manole Iliuț, Vasile Ukrainetz, Stefan Bodnar, Nicolau Vragiuza, Nicolae Acsenki, Constantin Sbiara, Leo Popescu, Nic. Totoescu, E. Braha, antiste din Boscan, Grigorie Dremachi, Nicolau Dremachi, George Dremachi, Mihaiu Dremachi, Teodor Pătraș, David Moras, Dumitru Păliuc, George Sroaba, Mihaiu Cerniavski, Ioachim Ieremievici Dubău, George Sandru, Teodor Flondor, Ioan Gortineu, St. Tomoviciu, D. Dan, N. Jurca, St. Bodnărescu.

Luptă de rase.

Sub acest titlu, dl. Clemenceau publică, sub semnătura sa, în „La Justice” din Paris, în numărul său din 12 Mai st. n., ca articol de fond, următoarele cu privire la monstruosul proces ce se judecă la Cluj, proces în care conducătorii Românilor de peste munți sunt acușați de înaltă trădare:

În acest moment se judecă la Cluj, capitala Transilvaniei, un proces de înaltă trădare, care interesează foarte mult atât pe supușii Împăratului Francisc Iosif cât și pe oamenii care doresc o mai bună distribuție a justiției între popoare.

Toată lumea știe că Austria în calitatea ei geografică, e prada naționalităților. Prețutindenea nu se văd decât conflicte și bătăi. Judece ori-cine contrarietatea ce simte un Monarch, ai cărui supuși vorbesc șepșezprezece limbi! Dacă îți aruși ochii pe o chartă, întocmită astfel ca raselor care ocupă monarhia habsburgică să li-se atribute fiecăreia partea ce li-se cuvine, încurcătura se îndrepte față cu nenumăratele rase răspândite ca din întemplant. Ungaria, pentru a nu cita decât pe dînsa, e sîmînată de grupuri germane; se găsește chiar ramuri destul de însemnate de Cehi. Nimenea n'a propus vreodată, după cât se știe, de a constitui aceste rase în stare de guverne separate.

Lucrurile se petrec cu totul altfel cu Români din Ungaria și Transilvania, care în număr de 3 milioane și jumătate, luptă deja demult ca să dobîndească autonomia relativă ce netăgăduit li-se cuvine. Istoria lor e din cele mai interesante.

La 15 Maiu 1848, Români din Ungaria, Transilvania și Banat, întruniți într-o mare adunare, în număr de mai bine de 40.000, adoptară în unanimitate, o rezoluție, revendicînd „o administrație națională autonomă, atât din punctul de vedere politic cât și din cel ecclesiastic”, care revendică să se înscrie într-o constituție, basată pe principiul federațiunii. O asemenea constituție nu se cerea de popoarele croat, sîrb și slovac.

Maghiarii nu secundară de loc revendicările atât de legitime ale raselor vecine. Ei cereau încorporarea Transilvaniei la statul ungar și căutau să impună Românilor opresiunea ce o îndurau ei, cu atîtă nerăbdare, din partea Austriacilor. Ei proclamară detronarea Casei de Austria, și departe de a face solidară cauza lor cu aceea a celorlalte naționalități, cerură printr-o proclamație a ministrului Bathányi: „Supremația elementului maghiar astfel după cum l'a cucerit Ungaria, de aproape o mie de ani, cu armele în mînă”. Aceasta însemna a proclama suveranitatea forței contra căreia ei se revoltaseră până atunci.

Se știe că nu puțin a contribuit ostilitatea banului Croației, Iellacici, la căderea lui Kossuth și Gőrgiei.

Revoluțiunea ungurească învinsă, Francisc Iosif trebui să consacre autonomia Transilvaniei.

După 1866 însă, pactul consacrand dualismul austro-ungar încorpora Transilvania la Ungaria, și punea sub hegemonia ungurească naționalitățile nemaghiare.

Români, adunați din nou la Blaj, protestară contra acestui pact, încheiat fără voea lor. Cu toate acestea, noul regim începuse să satisfacă o parte din sentimentul național al populației române.

Trei legi fundamentale garantau:

1. Autonomia bisericii române.
2. Învățământul național în limba română.
3. Recunoașterea limbii române ca limbă oficială a ei cea maghiară.

Și toate aceste prerogative astăzi sînt desființate. Numai școalele maghiare sînt întretinute cu cheltueala statului. Școalele românești sînt susținute cu fonduri provenind din subscripțiuni private, ear' învățământul trebuie să se facă în limba maghiară. În fine pretutindeni justiția se dă în limba maghiară. După cum se vede, legile sînt violate cu sfruntare.

Călcările de legi însă nu se opresc aici. Prin dispozițiuni arbitrar, introduse în legea electorală, Români au ajuns să fie privați de ori-ce drept politic. Censul electoral e de zece ori mai ridicat pentru Români din Transilvania decât ca în restul Ungariei. Circumscripțiile electorale au fost astfel întocmite, încât adese-ori săteanul român e nevoit să facă o cale de o zi ca să-și exercite dreptul lui de cetățean. Din 417 deputați, câți compun camera, Români, dacă s'ar stabili proporția populațiunii, ar avea drept la 75 scaune; ei însă n'au oici unul. Libertatea presei e absolut ilusorie. Într-un singur an s'au intentat „Tribunei”, ziar român ce apare la Sibiu, nu mai puțin de 19 procese de presă. Trei din redactorii acestei foi au fost condamnați la un total de opt ani de închisoare. După-cum se vede, tabloul e cât se poate de sombru.

În 1892 Români din Transilvania se întruniră în conferență națională și aleseră 25 dintre ei, ca să redigeze un Memorand, care să conțină dorințele lor. Memorandul fu tradus și publicat în mai multe limbi. Delegațiunea însărcinată să-l prezente Împăratului, văzî închinându-i-se ușile palatului, sub presiunea ministerului maghiar. Cei 25 delegați, autorii Memorandului, sînt astăzi trași dinaintea unui juriu maghiar pentru crimă de înaltă trădare. Se susține că unele expresiuni din Memorand implică ideea preconcepută de separare. Pot fi condamnați Dr. I. Rațiu și amicii lui. Opiniunea europeană i'a achitat de mai nainte.

Ce folos poate aștepta statul unguresc dela o asemenea încălcare a dreptului? Ce sentimente vor aduce cu sine cei 15.000 de săteni, veniți la Cluj din toate unghiurile țării ca să acleme pe acușați? Cum îi vor pute împiedeca de a-și îndrepta privirile spre București?

Maghiarii s'ar onora, renunțînd a impune unei rase, care i'a afirmat vitalitatea cu atîta pntere în curs de secol, o opresiune pe care au suferit-o și ei timp îndelungat. Ascultați și luați în băgare de seamă ceea-ce zic Români: „De șepșezprezece secol sîntem îndepărtați de Roma, mama neperitoare a rasei noastre. Am resistat șepșezprezece secol. Cu toate-că hordele barbare de Goți, de Gepizi, de Avari, de Huni, de Tatauri, de Turci și de alți barbari, au cutropit țeara noastră cu foc și sabie în mînă, trecînd prin cele mai crude încercări, am știut să păstrăm dulcea și sonoră limbă a strămoșilor nostri. Și astăzi, cu toate nenorocirile durerosului nostru trecut, cînd așteptăm să vedem răsărind soarele libertății, astăzi nobila și liberala națiune maghiară caută să ne încuteșze nouă lanțuri, încercînd earăși să ne extermină ca națiune.

Acestei directe acușățiuni nu i-se poate da decât un singur răspuns, basat pe fapte netăgăduite. Maghiarii, spriginiți pe libertatea lor, sînt datori să recunoască celorlalte naționalități același drept de viață, pe care l'au revendicat pentru ei cu atîta energie, apăsîndu-l cu toată bărbăția contra Austriei.

Toată dreptatea e pe partea Românilor. Lucrul s'ar părea neînsemnat. Maghiarii însă i-au dat niște proporții prea mari. Propria lor istorie se le servească de învățămînt.

Independența națiunii maghiare va fi mai bine garantată prin liniștea și libertatea raselor vecine decât prin apăsarea violentă, a cărei consecință inevitabilă este răzbelul, totdeauna asardos. În interesul chiar al Ungariei trebuie acordată libertatea Românilor din Transilvania.

Țiua de 3/15 Maiu.

Blaj, 3/15 Maiu.

Sosirea miliției.

Obșteasca însuflețire și alipire, cu care poporul român a însoțit pe membrii comitetului național în calea lor spre Golgota, i'a pus pe Maghiari pe gânduri. Nu se așteptau la

așa ceva. Să mîngăiau cu cîntecul vechiu: „Numai câțiva agitatori fac totul, poporul nici habar nu are”.

Și au fost grandioase acele manifestațiuni, deși multe au fost pedecile din partea celor dela putere.

Nicăiri aceste manifestațiuni n'au produs o mai mare neliniște și îngrijire ca tocmai în colonia jidano-maghiară din Blaj, acest cuib de vespi în ochii Maghiarilor.

Pusu-s'au acești oameni în frunte cu neobositul protopretore la toate răspântiile, cutrierat-au satele și dat-au porunci aspre de tot, că cine va cuteza să vină la Blaj, o să o pătească.

Dar' toate înăzdar. Românul cînd vrea să-și deie expresiune sentimentelor sale, nu vede pedecă, nu are frică de nimic. Au arătat domnilor dela stăpînire și cu această ocaziune: că Românul e un popor conștuit de sine, popor, care își știe prețul conducătorii și care reînviește spre libertate.

Dar' toate acestea au fost cum au fost. Ziua de încercare încă după aceea avea să vină. 3/15 Maiu încă era îndrêr. Câmpul-Libertății mai există, și manifestul bravei noastre tinerimii: să fim gata de a ne aduna la Blaj, a fost un memento pentru dumnealor.

Tricolorul de pe piepturile unor domni și tineri din Blaj, ba rîsunetul imnului „Deșteaptă-te române”, deas-menea au contribuit mult, ca să-i aducă în tremă pe coloniștii nostri; și ca să poată pune în siguranță, de care nu aveau lipsă, au pus la cale ziaristica maghiară, ca să colporteze minciuni grosolane despre Blaj și despre monstra adunare din 3/15 Maiu de pe Câmpul-Libertății. Acestea i-si au avut efectul.

Deja Duminecă în 13 Maiu a sosit un transport ca de 30 gendarmi, care postându-se pe toate străzile, luau la ochi pe trecători și se acătau de cei ce purtau tricolor. Chiar și băieți inocenți au fost opriți și infestați, așa de mare e libertatea în Țeara-Ungurescă. Marți în 14 Maiu ne pomenim cu un trimis de ai lui „Kolosvár”, care venind să sondezeză tereul și să-și iee informațiuni directe, cu trenul dela 12 ore s'a și reîntors la Cluj, unde a publicat tendențioasa și cocoloșata știre: că Maghiarii din Blaj și giur sînt în continuu insultați, că vieașă și avut le sînt în primejdie și că în giur e ferbere mare: prin urmare: „în Blaj și giur necondiționat este de a se pune miliție și încă fără întărire”.

Eată culmea impertinenței! Să ceri miliție pe capul unor cetățeni pașnici, pentru-că își arată dragostea și alipirea față cu cei-ce le eluptă drepturile;

să ceri miliție asupra acelora, care în blîndețea lor față cu cei-ce le fac zilele amare merg până la lașitate. Nu e asta o infamie?

În seara de 3/15 Maiu străzile Blajului aveau spectacolul unor manevre de gendarmi. La tot pasul întâlneau câte 3—4 gendarmi înarmați până în tălpi. O altă trupă a fost dispusă să păzească toată noaptea, acea puțină peatră, care vestește lumii, cum se respectează libertatea în țeara noastră.

E ne mai pomenit pe rotogolul pămîntului, ca un popor de 3 milioane, care conlucră la susținerea statului cu dări și sînge, să nu-și poată eternisa amintirea zilei de libertate, decât prin o simplă peatră.

Și apoi i această să fie păzită, ca Christos pe cruce, ca nu cumva să se apropie suflare românească și să producă lovitură de stat prin arborarea steagului românesc. Pe lîngă toată paza, steagul tot a falfăit. Ce mai ironie, într-un stat, care buciună în lumea largă, că e cel mai liberal și mai constituțional în-cât întrece și pe Anglia.

Dar' în ciuda tuturor acestor uneltiri, Români din Blaj au sîrbat această zi sfîntă în care ni-a răsărit lumina. Mii de rugăciuni s'au înălțat la cer întru amintirea acelor bărbăți, care s'au luptat pentru liberarea noastră. Imnul laureatului poet a sunat din mii de piepturi. Piața Blajului era plină de nație din giur, care cu prunci și neveste în haine de sîrbătoare s'au adunat la hotel „Univers”, și acolo inspirați de sfințenia zilei au intonat „Deșteaptă-te Române” și alte cîntece naționale; apoi în ordinea cea mai perfectă, fără a insulta pe nimenea, s'au dus să privească acel cîmp, care va fi totdeauna mîndria Românilor.

Totul a decurs în liniște, nici cea mai mică insultă n'au suferit văierătorii. Cu rușine s'au putut convinge, că n'a fost lipsă de gendarmerie în Blaj, cu atît mai puțin în Sâncel.

Trecînd ziua de 3/15 Maiu, Blajenii erau în credință, că acum coloniștii se vor simți destul de siguri și vor lua măsuri, ca să nu mai fim urmăriți de patrule; dar' amar ne-am înșelat. Atăta au bîrfit și ne-au ponegrit, până cînd li s'a împlinit și ultima dorință. Ieri în 21 Maiu ni-a surprins cu un batalion de soldați dela regimentul 52 din Alba-Iulia. Pot fi dar' siguri. I-au încurțat cu puterea pe la familii românești și se vorbește că au să stea mai multe sîpămîni pe spesele comunei.

E lucru echitabil și cîstit acesta? Cînd ești în pacea cea mai perfectă să te agite cu de acestea. Au nu avem noi destule greutăți de suportat — încât ne îmbrîncim sub ele — să ne mai năcăjască și cu lucruri fără nici un scop? Cei-ce nu sînt în siguranță țînă-și garnisoana, n'avem nimic în contră.

Și oficerii se miră și se întrebă, că pentru-ce i-au adus aici, unde nici semne de neliniște nu sînt.

Dar' sperăm, că fruntașii Blajului, de care sînt mulți, nu vor lăsa lucrul baltă și ne vor mîntui de atari incomodități.

Raportorul.

Mediaș, 3/15 Maiu 1894.

Domnule Redactor!

Eată o relație exactă a celor petrecute în orașul Mediaș.

Pe ziua de 3/15 Maiu c. cu concesiunea primăriei ni-am propus Români din Mediaș și giur ținerea unui mai al în pădurea Mediașului.

În dimineata zilei de 3/15 Maiu din curtea primăriei ni-s'a pus la dispozițiune toate utensile necesare, precum mese, bănci și altele, pe care Români din Mediaș le-au dus la locul destinat pentru mai al.

Pe la 10 ore a. m. s'au adunat din Mediaș și giur mii de bărbăți, femei, ficioi și fete spre a-și face o zi plăcută în pădure.

Cînd însă ficioi în număr de vre-o patru sute erau adunați la un loc anunit și gata de plecare în pădure, deodată domni Ioan Moldovan și Ioan Chendi au fost chemați la primărie, unde din partea primarului Wagner și a căpitanului urban Dengel în mod categoric au interzis ținerea mai alului și a ori-cărei conveniri pe teritoriul Mediașului.

În timpul cît au stat numiții domni la primărie, ficioii și fetele cîte doi în rînd cu un steag de nuntă țerănească în marșul tobelor au venit și s'au postat dinaintea locu-inței din Mediaș a dlui Ioan Chendi, care chiar atunci sosise dela primărie.

Di Chendi a comunicat ficioirilor și publicului adunat rezultatul primăriei de interzicere sfătîindu-i că să meargă până dinaintea locu-inței dlui Ioan Moldovan, unde să aștepte rezultatul comitetului suprem, căruia s'a depeșat pentru concesiune.

La ordinul acesta ficioirii la comanda conducătorului lor în marșul tobelor cîte doi în rînd în frunte cu stegarul încungiurat de alți doi ficioi voinici au plecat spre locu-ința dlui protopop Moldovan, cînd deodată pe ne-așteptate se ivește căpitanul urban cu vre-o cîteva servitori de poliție în mijlocul pieței, ear' căpitanul se repede și pune mîna pe steag, vînd a-l smulge din mîna vînjosului ficioir, acela însă i-a răspuns: „Dle căpitan! steagul nu-l las fără mort din mînă, te rog a te da la o parte!”

Neputînd căpitanul lua steagul, ficioirii i-si-au continuat drumul mai departe.

Nesuecînd căpitanului dîntăiu, s'a încercat a doua-ora, repezîndu-se din nou cu mai mult curagiu asupra steagului, însă atunci i-a venit miros de hiaținte, a căpitanul întrebînd de numele celui-ce purta steagul, ear' ficioirii în mijlocul gendarmilor i-si-au continuat drumul până în pădure — publicul însă s'a reținut.

Căpitanul a recuarat miliția pentru împărștiarea publicului, cauza însă pentru care miliția n'a eșit, nu-mi este cunoscută, însă după-cum am înțeles, căpitanul escadronului de husari s'ar fi exprimat că avînd numai vre-o optzeci soldați (fiind ceilalți duși de cînd în procesul Memorandului la Cluj) nu posedă destulă forță spre a se opune la un public atît de numeros.

Nu primăria, ci losinea primită din partea corifeilor, care și cu ocaziunea aceasta a voit a turbura liniștea bombardînd asupra pașnicului popor român.

Nimic nu a rămas neiertat, insinuațiuni perfide, calumnii și incriminări, insulte asupra popilor români au fost puse în serviciul solgăbairaelor, care au cutrierat toate comunele împedecînd pe popor dela participare la o petrecere în asilul vechiu al Românilor. Cu toate aceste arme ale corupțiunii, pe lîngă toate intrigile cele mai ingenioase, iți era mai mare dragul cînd vedeai căruțe încărcate cu bărbăți, femei, juni și june, toți în costumele lor albe ca lebedă.

Onoare vouă, bravorilor Bertomeni, Dârloșeni, Blăjeni, Băseni, Boieni, Buzeini, Pauțeni, Frăuani și Medeșeni, care ați cunoscut însemnătatea zilei, prezentându-vă comunele întregi la această sîrbătoare de vară... fiți siguri că tentativa aruncată asupra voastră, va servi de mare cinste adversarilor nostri.

Tilișca, 10 Maiu 1894.

În 3/15 Maiu locuitorii comunei Tilișca au dovedit din nou că într'adevăr sînt conștiți de legea lor, venind cu toții la sîrvișirea serviciului divin țînut de vrednicul preot I. pentru membrii comitetului național și pentru glorioșii luptători din 1848.

Pe la ora 1 după amiază în frunte cu vrednicii preoți, fruntașii comunei și cu băieții de școală, care toți purtau cocarde de tricolor național, am eșit la verdeață. Venind însă ploia am fost nevoiți a ne concentra în „Hotel Comunal”, unde cu vorbiri și cîntece naționale, jocuri și cîte un păhar de bere am petrecut până la miezul nopții.

Tilișcanul.

CORESPONDENȚA

„TRIBUNEI”

Cernăuți, 20 Maiu 1894 st. n.

Onorată Redacțiune!

De mult dorit-am ca vre-unul din reprezentanții nostri dela camera deputaților a consiliului imperial din Viena să-și ridice vocea și să atragă atențiunea guvernului central asupra nemulțumirii naționalităților nemaghiare de sub coroana Sfîntului Stefan, dar' n'am fost fericiți a înregistra vre-o intervenire din partea lor. Acuma înse cînd cu, sau fără îndemnul lor, un neromân s'a manifestat acolo după dorul inimii noastre, Români din Bucovina n'au întîrziat a-și arăta cătră el recunoștința lor prin următoarea telegramă:

Dlui Lueger, deputat

în Viena.

„Aducînd Ilustritatea Ta o chestiune „arzătoare și îngrijitoare de un interes atît „de neînsemnat și de general în deciziunea „camerei deputaților a consiliului imperial, „și ridicînd aici cu tărie vocea în favorul „fraților nostri din Ardeal și Ungaria, ni-ai „vorbit din adîncul inimii. Binevoește deci, „ilustre domnule, a primi pentru aceasta „mulțumita noastră cea mai intimă și mai „obligatoare.

„Pentru Români din Bucovina, societatea lor politică Concordia.”

Această telegramă este publicată și în ziarul din Viena „Deutsches Volksblatt”, nr. 1929 din 18 Maiu, pag. 2.

Aducîndu-vă aceasta la cunoștință, rămân

Cu salutări cordiale

Dr. I. G. Sbiara.

Sirete, 19 Maiu n. 1894.

Onorată Redacțiune!

Și în Austria cea mult lăudată trăim de un timp încoace în deplin regim absolutistic, mai ales de cînd a venit la cîrma statului așa poreclita coaliție, de facto înse o clică de indivizi fără principii mai nobile și ideale, care se conduc în acțiunile lor întocmai după modelul jidano-maghiar.

La noi se poate numi aceasta jidano-polon-nemțesc. Experiența aceasta, că trăim sub un regim reacționar și lipsit de ori-ce sentiment etic am făcut-o, cînd am voit să trimit în ajutorul procesului Memorandului valorosului Dr. Rațiu următoarea telegramă:

„Aderentul înfocat al principiilor în- „tr'adevăr salutare intereselor românești re- „presentate cu atîta virtute avitică de par- „tidul național-român ciscarpatin stigmati- „sînd aspru tirănia șovinismului față cu no- „bila viață românească le strigă martirilor „nostri un puternic: „Să trăiască și curagiu „civic.” De pe malul Siretului

Dr. cav. de Preda.

Oprindu-mi-se expedarea telegramei am protestat la guvernul țerii imediat tot pe cale telegrafică în următorii termeni:

Landesregierung Czernowitz.

„Ich erhebe energischen Protest gegen „das Verbot an den Führer der romanischen „ciskarpatinischen National-Partei aus Anlass „d-s Mon-treprozesses keine Kundgebungstele- „gramme absenden zu dürfen.”

Dr. Ritter von Preda.”

Neputîndu-mi realiza la timp de mea fîrbinte de a-mi arăta simpatia mele cu frații supuși la încercări atît de grele, am voit să vă trimit în plic textul depeșelor de mai sus; crezînd însă că „Tribuna” este de nou suprimată m'am supus cu resignațiune volinciei guvernărilor nostri denaturate. Căpătînd însă astăzi „Tribuna”, fără exagerare unica mea mîngăiere, convingîndu-mă deci că nu este suprimată, vă rog respectuos să publicați în proximal număr textul depeșelor de mai sus.

Câmpul-Păunii, 6/18 Maiu 1894.

Onorată redacțiune!

Poporul român de pe renumiții „Câmp al Păunii” (comunele: Jibot, Vinerea și Balomir) scărbit în adînc de neomenoasele porniri ale stăpînirii maghiare prin „procesul Memorandului”, acum mai mult ca ori-cînd a dat cea mai viudă dovadă despre nobilul sen simț național, arătînd prin aceasta că este vrednic de scumpul nume de „Român”.

Vrednici s'au arătat Români de pe Câmpul-Păunii de repetate-ori prin tradiționala primire ce au făcut (în gara Jibotului) fraților lor „bănățeni”, care călătoriau cătră — „Gol-

gota" — Românilor; când toți, bărbați, bătrâni, juni, tineri și femei cu pruncuții la sin, cu stâlpi de stejeri în mâni, îmbrăcați în haine de sărbătoare, au grăbit cu nespuse în suflăre spre a saluta cu iubire și încurajare pe frații lor călătorinzi, între care în special pe preavrednicul reprezentant al opiniei române, moș Herlea.

Mai vrednici s'au arătat prin sărberea cu demnitate a zilei de 3/15 Maiu a c. când, spre a da dreapta recunoștință umbrelor mărețe ale neamului românesc, lăsând plugul în brazdă au alergat toți la sf. biserici, unde cu toată evlavia s'a celebrat sf. liturgie implorându-se dreapta isbândă a cauzei sfinte.

Nu mai puțin vrednici s'au arătat Românii de Câmpul-Pânii în ziua de 3/15 Maiu, când pe la orele 10 a. m. după serviciul divin, au convenit toți cu mare însuflețire la o sărbătoare socială într-o frumoasă livadă de pe Câmpul-Pânii.

Aici ajunși, îndată la începutul convenirii sub puternicul răsnet al cântecului „Hai să dăm mână cu mână“, Jibotenii, Vinereni, Balomireni etc., tineri și bătrâni dând mână frățescă plini de veselie încinșară o horă ca care numai pe Câmpul-Pânii poți vedea. Însuflețirea era mare. O nespuse bucurie puteai ceti pe fața tuturor. Bătrâni cu ochii plini de lacrimi ținând spre cer șopteau: „Dumnezeu să ajute dreptății“. Mult, foarte mult au în suflățit și delectat pe cei de față dl preot Daniil Păcurariu și frații Herlea din Vinerea prin duioase cântări naționale.

Tot astfel în cea mai bună ordine s'a continuat petrecerea până către 3 oare p. m. când deodată — top — „solgăbirul“ însoțit de o companie de soldați dela reg. 64 din Orăștie, provocând mulțimea de a se împrăștia. Aici s'au arătat Românii și mai vrednici, când ca oameni iubitori de ordine, la provocarea pretorului, fără nici o rezistență au plecat către casă despărțindu-se ca frați unii cu alții în entuziaste strigări de „se trăească — se trăească — nația românească“, rămânând astfel pretorul cu „buzele umflate“.

Miliția a fost recuierată aici în gara Jibot încă în noaptea dinspre 3/15 Maiu la rugarea „Jidaniilor“ din „Firezul“ (Jagărul) de lângă gară; sub pretext că Românii de pe Câmpul-Pânii vor a face răscoală și a le aprinde „Firezul“. Românii la auzul astorfel de scornituri, care nici prin minte nu le trece, își fac câte un bun haz.

Miliția recuierată aici în fața cu pretorul numai ieri, în 5/17 Maiu s'a reîntors acasă.

Scaevola.

Din Zarand, 1894.

Onorată Redacțiune!

Binevoii a da loc în coloanele prețuitei noastre foi „Tribuna“ următoarelor:

Din vechime există că la Paști se ținea „nede“ în comuna Cebea, aproape de Baia-de-Criș, care dura trei zile. Cu această ocaziune se aduna mulțime din giur, își aduceau merinde de acasă și se puneau pe lângă o litră două de vin, cunoscuți, prieteni, rudeni pe iarbă verde și își petreceau. Astăzi deși întreagă nede are un aspect forțat, nu mai este violența de mai nainte, așa zicând, numai ca să nu rămână lucrul din bătrâni, dar totuși când e timpul favorabil, se adună mulțime de bărbați, femei, fete și ficioiri, mai înving câte un joc, câte o horă și își petrec în liniște.

Așa și la Paștile anului curent, din satele din giur și din Brad, s'a adunat mulțime, preoți, învățători, săteni etc., alții se vadă frumosul edificiu al bisericii din Cebea, care acum se ridică, alții se privească publicul, alții se-și petreacă; a doua zi de Paști după trei ore p. m. vine la nedeia din Cebea și neobositul preot din Baia-de-Criș, dl Nicolau Boboc, în fața de vre-o 20—30 înși, juni, fete, femei și bărbați, se așează cu toții pe un loc mai ridicat pe lângă câteva litre de vin, peste puțin timp se ridică toți în picioare și încep a cânta „Deșteaptă-te Române“, „Tricolorul“ și alte cântări naționale în 2 voci, dar atât de plăcut, melodios și cu tact, de îndată s'a pus în mișcare întreagă mulțimea. Străbătând vocea lor plăcută până în depărtare, de loc au fost încunghiați de mulțime de toate părțile de nu mai puteai străbate. Cu fuga am putut observa și câteva dame, care fie-le zis spre onoare, le place în mijlocul poporului nostru. Fie-mi permis se amintesc pe doamnele: Secula, Damian, Candrea, Gligor etc. etc.

Împenații nu au lipsit de a-i provoca să nu mai cânte cântări naționale în public, că ar fi oprite. Preotul se înțelege li-a știut da răspuns, și la rugarea publicului s'a și repetat, așa încât împenații au trebuit să se îndestulească cu un „hadd el a nyavalydab“, dar ca totuși se-și răbune asupra cuiva, nu știu din ce motiv, au întrebunțat patul puștii și baioneta, răsturnând la pământ oameni bătrâni de peste 60 de ani și sângerând la ei, așa încât ai putea zice, că aceia care ar fi chemați să susțină ordinea, provoacă

disordine; cei bătuți au făcut arătare, nu știu ce satisfacție vor căpăta.

În mulțime însă s'a aflat un Cebean, fost cătană, a pus mâna pe patul puștii a gendarmului, care pe lângă toată sforțarea-i nu și-a putut smulge pușca din mâna Cebeanului. „Numai atunci las pușca, dacă nu dai în mine, că nu-ți e iertat“, și a trebuit bietul gendarm pe lângă toată furia, să se învoiască că nu va da în el ca să-și poată primi pușca. Eată cumpătul Românului, el și în mijlocul veseliei își păstrează liniștea, el nu atacă pe nimeni numai să nu fie atacat. Onoratul public cetitor își poate închipui, că o mulțime de oameni ce ar fi putut face cu trei-patru gendarmi să fie Românul răsvrățitor, dar el este dela natură așa și este bine instruat.

Am voit să mă informez mai deaproape despre cântările din chestiune, și am înțeles, că vrednicul preot din vre-o 17—18 înși, fete, fetițe, ficioiri, bărbați și muieri, între care sunt și fără carte, sub conducerea lui Ioan Rușca și-a compus un cor, acum de 2 ani de când îi instruează, iară în serile lungi, vara în Dumineci și sărbători pe earbă verde, și că azi răspunsurile liturgiei întregi le îndeplinesc cu punctualitate și tact așa, încât în mica biserică din Baia-de-Criș nu s'a mai auzit așa. Pentru distragere au învătă și câteva cântări naționale și populare, ba după-cum am înțeles vre-o 7—8 înși mai vengoși au început a învătă și jocurile naționale „Bătuta“ și „Călușul“, dar fie zis între paranteze, se preumblă și o patrulă de gendarmi, ba și două circa de vre-o 2 săptămâni, făcând dese preumblări pe dinaintea casei preotului încă și azi.

Să mai amintesc ceva interesant, despre chestiunea băilor de cărbuni din Zarand, a mai fost vorba în nrul 66 din a. c. al prețutului ziar „Tribuna“, precum acelora, așa și cei din Baia-de-Criș, Riscani și Cebenii, care au pământ în hotarul Băii-de-Criș, la 14 Maiu curent s'a adunat mulțime și s'a dus partea cea mai mare pe jos până la Racova lângă Brad, cerându-și extradarea contractelor false, cu atât mai virtos, că directorul Köllner nu s'a ținut de vorba de a veni în Baia-de-Criș și a pertracta cu fiecare. Directorul Köllner însă li-a denegat extradarea, astfel mulțimea a încredințat, a însărcinat pe 5 bărbați, între care și preotul din Baia-de-Criș, ca în ziua următoare, adică 3/15 Maiu să meargă de nou la Racova și să decopieze numele tuturor, care au contracte, se știe barem și se fie în curat cu aceea, că cine are contract, pentru-că e de notat, că au mulți contracte neavând nici o cunoștință despre el; la reîntorcerea celor însărcinați tocmai la 1 oară p. m., mulțime de oameni în Baia-de-Criș erau se-și caute dreptul seu, se vadă rezultatul, dar și gendarmeria a fost adusă întreagă și din vecinătate din Riscăluț. Gendarmeria n'a lăsat să intre în cancelaria comunală din Baia-de-Criș, decât 5 înși, și totodată a intrat și sergentul gendarmilor în cancelarie cu baioneta scoasă, preotul din Baia-de-Criș l'a provocat prin notar să se depărteze, că nu sunt tăl-și lotri, ceea-ce însă n'a voit să o facă, astfel în mijlocul baionetelor a trebuit preotul din Baia-de-Criș să spună întreaga procedură falsă cu contractele din chestiune, rugând pe notarul să binevoiască a exopera extradarea contractelor, ceea-ce s'a promis că se va întâmpla peste 8 zile. Eșind apoi la mulțime, în câteva cuvinte li-a spus rezultatul, depărțându-se fiecare în liniște, adresându-se totodată și către gendarmerie: „vedeți că nu e lipsă de pușcă și baionetă, că la un cuvânt bun se depărtează toți în liniște“.

Încă ceva interesant, între cei 5 înși era și un Maghiar din Baia-de-Criș, Benkes Péter, un om harnic. Acesta după-ce se finise lucrul, a fost rechemat de către gendarmi în cancelaria comunală, punându-i-se întrebările, că pentru-ce se mestecă cu Valahii și plane cu popa, nu vede că toți Maghiarii din Baia-de-Criș rid de el“, și știți ce răspuns li-a dat: „nu-mi pasă de Maghiarii din Baia-de-Criș, că nu trăiesc după ei, ci după palmele mele, ear preotul din Baia-de-Criș este un om vrednic, un om cinstit, nu-mi e rușine să mă duc cu el“.

Se svonește că ar fi cerut și miliție, nu știu pe ce basă, ar face bine și cei-ce dispu pește miliție, se nu mai asculte de vorbe goale, să mai ostenească miliția, și să facă năcaz și la oamenii din aici. Vom vedea ce va mai fi

Unul dintre cei mulți.

Câmpeni, 20 Maiu 1892.

În urma procesului „Memorandului“ a intrat frica în toți păcătoșii, înțeleg pe aceia care singuri sunt conșinși că sau au vătămât legea, națiunea și drepturile poporului, s'au n'au știut să discrediteze caracterul firm al Românului.

În comuna noastră sunt mai mulți pițiguși dintre care unul sau altul simțindu-se peca-

tos, acum tremură de frică, că azi-mâne chiar de autoritățile maghiare va fi tras la răspundere pentru informațiile date.

Nu e destulă antipatia ce o arată față de tot ce e român, dar' ca să-și câștige merite, să poată avansa și să se poată face frumos, că altcum nu poate exista, a dat și aceea informațiune, că în comuna noastră preoții români au arme ascunse, ba au afirmat, că și bisericile române toate sunt pline de arme. De sine se înțelege, că dispozițiunile necesare momentan s'au făcut ca să se viziteze locuințele și bisericile, ceea-ce azi s'a și pus îndeplinire. Vedem antistia comunală cu gendarmeria în frunte vizitând locuințele pacincilor locuitori și preoți, vedem gendarmeria cutierând sfintele biserici. Mă mir cum se poate lăsa orice organ oficios a fi sedus așa orbește, și cum poate presupune, că un popor ține armele în biserică și la preoți. Ar fi consult ca antistia comunală să păsească energic la mijloc și să pretindă numele celui calumniator care dă publicului și autorităților astfel de deslășiri false, ar fi consult și aceea, ca denunțării se meargă cu antistia comunală la astfel de vizite, și până atunci antistia comunală cu notarul în frunte să lăsa pacinic popor român în odihnă, să nu sparie băieții dela părinți în timp de noapte, pentru-că chiar prin astfel de pași vătămând dreptul bisericesc, se va irita tot poporul care iubește casa lui Dumnezeu.

Nu voi să atac pe nime, nici oficianții pentru-că aceia cercetările le-a făcut la ordin secret, dar' una pot să zic, că tot pițigușul care clevețește și dă informațiuni false despre poporul român din Munții-Apuseni, e un mincinos, un calumniator, care nu merită să ocupe loc între oameni de omenie.

Un proprietar.

„Cățiva agitatori fără suflet.“

Sub acest titlu ziarul „Hazánk“ publică în numărul seu din 9/21 Maiu c. un articol din care aducem pasagele mai marcante:

Din părțile ardeleni care de vre-o două săptămâni mereu sosesse știri alarmătoare despre ținuta Românilor. Una mai neliniștitoare decât cealaltă. Cine cunoaște relațiunile, știe, că nici jumătate din aceste știri nu se pot lua ca bani buni. Dar' se mai știe și aceea, că dela 1848 înceoace Românii din Ardeal nici-când n'au fost într'atâta neliniște ca acum. Dacă privești lucrul din punctul de vedere cel mai obiectiv și cât se poate de cu sânge rece, e imposibil să nu constatezi faptul, că astăzi liniștea Ardealului atîrnă singur numai dela voința comitetului național românesc.

Se spune mai departe, că astăzi în Ardeal e o adevărată migrațiune a poporului românesc, condusă și aranjată de comitetul național (?) cu singurul scop de a demonstra deocamdată ad oculos.

(E vorba de venirea țeranilor români la Cluj și intențiunea de a sărbători ziua de 3/15 Maiu la Blaj și pe urmă continuă.) Informațiunile noastre nu ne spun de tulumuri (zavargăso) de o extensiune mai mare, dar' nici nu credem, că s'ar fi întemplat, pentru-că țința comitetului național de prezent nu e să ațtze guvernul la represalii mai puternice, numai să arete că mișcarea și agitațiunea actuală nu a provocat-o „răsvrătirea câtorva agitatori fără suflet“, ci e o dovadă nediscutabilă a faptului, că poporul român se identifică pe deplin în simțiminte, gândiri, dorințe și pretensiuni cu improcușării.

„E interesant și foarte instructiv, că ministrul-president Wekerle în parlament pe basainformațiunilor sale oficioase și private demne de deplină încredere a constatat la Cluj prezența numai a lor 1500 de Români. Aceasta dovedește, că în cercurile noastre oficioase și acum mai are trecere cântecul vechiu cu cățiva agitatori fără suflet. Sperăm, că comitetului românesc într'adevăr îi va succeda cu această ocaziune să convingă pe deplin cercurile noastre guvernamentale, că acum e o cîminală amăgire de sine a vorbi numai despre cățiva agitatori fără suflet.“

În resolvarea chestiunii naționale românești nu putem face un singur pas succes, până-ce nu învățăm a vedea și a judeca faptele corect. Mișcarea însă nu ne e permis s'o mărîm.

De dragul agitării nici chiar fantasiei de reporter nu-i este iertat să povestească despre răscoală Românilor și măcelărirea Maghiarilor. Nici-când în politică nu-i permis să te joci cu foc, cu atât mai puțin în politica de naționalități. Credem că a sosit deja timpul, ca guvernul să învețe a lucra în această chestiune cu energie și iscusință, opiniunea publică maghiară însă se privească liniștită și fără nici o nervositate decurgerea evenimentelor. Nu e iertat să ne încredem, dar' nici să ne spăriem n'avem cauză.

Astfel glăsuște articolul din „Hazánk“ Numai, după a noastră părere, în lumea șovinistă de azi e glasul celui-ce strigă în pustie.

CRONICĂ

„Declarațiia comitetului“ pe care o publicăm azi pe pagina primă, ieri a rămas afară neavându-o întreagă, și i-ar fi fost locul pe pagina a doua, coloana a 4, într'una cu partea publicată la acel loc.

Lupulescu — căutat. Cetim următoarele într'o corespondență trimisă din Cluj ziarelor din România: Sâmbătă dimineața s'a prezentat la hotel „Biasini“, în biroul de presă românesc, subcăpitanul de poliție Magyari, însoțit de 2 polițiști. În birou se aflau Brinzeiu, Nistor și R. Fava. Subcăpitanul de poliție adresându-se dlui Nistor, îl întreabă de locuitoria dlui Lupulescu și dacă nu l'a văzut prin Cluj. Atunci Magyari scoate un mandat de urmărire (Stekbrief) și cetește toate samnalmentele, până și costumul pe care-l poartă. Dl Lupulescu e urmărit ca agitator, sub pretext că e cetățean ungur. E o vătămare ne mai pomenită de a-l prinde. Maghiarii îl caută în rușul capului. S'a dat un circular pe la toate hotelurile și birturile, tramvaielor și birjelor ca să-l prindă sau să-l denunțe cu orice preț. Sâmbătă și Luni l'au căutat până și prin galeriile curții cu jurați. Dl Lupulescu plecase din Cluj Vineri seara, fiind însoțit la gară de mai mulți prieteni, studenți de aici. Ne așteptăm la o închisărie ce se va porni contra celor care l'au însoțit la gară, făcându-i complici ai agitatorului nostru. Comentariile asupra acestei urmăriri a dlui Lupulescu sunt felurite. Lumea românească nu-și dă bine seamă despre motivele care au făcut pe Maghiari să pornească vătămare contra secretarului Ligei. Curierul, care a sosit ieri la București, a fost urmărit de subcăpitanul de poliție Magyari până la Brașov. Sânt astfel semne că Maghiarii sânt hotărâți să taie și această cale de informațiuni pentru presa română și europeană.

Reuniunea română de muzică din Sibiu țină mâne, Sâmbătă la 6 ore seara probă în localul obicinuit.

Ingrijiri patriotice. În 9/21 l. c., a sosit în Baia-de-Criș două companii de soldați, ear' în Brad vre-o 24 gendarmi. Toată lumea neoficioasă de aici, chiar Maghiarii se întreabă ce motive reclamă o atât de mare „precauțiune“. Românii în perfectă liniște își ved de ocupațiunile lor, eară gândul și inima li-e la iubiții lor improcușați la Cluj. Se vede că domni „oficioși“ își au conștiința prea încărcată de păcate, așa că tremură gândindu-se numai la spiritul eroului Crișan și la umbra măreață a lui Iancu, care au curățit odată Zarandul de neghină. Românii din Baia-de-Criș vor face o reprezentațiune la ministrul de interne pentru acești oaspeți tocmai acum când începe a fi dricul lucrului de câmp.

Deputații români (?) și căsătoria civilă. Dintre deputații români (?) din parlamentul din Budapesta, la a doua votare a proiectului de lege despre căsătoria civilă, au votat din nou pentru proiectul-deputații: Ioan Beleș, George Szerb, Petru Vuia, Dr. Virgil Bogdan, Iuliu Vuia.

Logodnă. Din Blaj ni-se comunică logodna dlui Iuliu Karșai, profesor la gimnaziul gr-cat. din Blaj, cu domnișoara Victoria Ioanoviciu, învățătoarea la școala superioară de fete tot de acolo.

Hymen. Dl Vasile Crișan, funcționar în Abrud și d-șoara Ana Măcelariu din Sângătin își vor sërba cununia Sâmbătă în 21 Maiu st. v. în biserică gr-or. din Sângătin.

DELA CLUJ.

(Prin fir telegrafic.)

Cluj, 25 Maiu.

În ședința de azi președintele a resumat tot, apoi a cetit 37 de întrebări la care au să răspundă jurații. Și anume: dacă sânt în conștiința lor că MEMORANDUL cuprinde agitație contra valabilității legii despre

uniune; că acușatii într'adevăr au colaborat la răspândirea MEMORANDULUI și că vinovați sânt? Procurorul propune să se pună în întrebări și textul maghiar, german, francez și italian. Tribunalul respinge. La ora 10 jurații se retrag. Ședința suspendată. Galeriile goale. DAMELOR li-s'a refuzat intrarea.

(Cluj, 2 ore 20 m.)

Juratul Werder enunță verdictul: declarați VINOVAȚI: Dr. Rațiu: 10 da; George Pop 12; Lucaciu 11; Comșa 12; Barcianu 11; Cristea 10; Coroianu 11; Barbu 10; Mihali 12; Suciu 8; Veliciu 12; Patița 12, Domide 12. Dionisiu Roman 7, ACHITAȚI: Basiliu Rațiu, Munteanu, Nicolau Roman, Duma. Procurorul împarte acușatii în două clase. Cl. întâiu Pop de Basesci, Lucaciu, Comșa, Barcianu, Cristea, Coroianu, Mihali, Suciu, Veliciu, Patița, Domide. Față cu acestia cere mai mult de 2 ani și jumătate. Clasa a doua: Dr. Rațiu, Barbu, Dionisie Roman, mai puțin. Restituirea speselor de 3238 fl. Sentența se va pronunța la 4 ore și jumătate.

Venind osândiții la 2 ore dela pertractare acasă: damele române i-au primit din feres-trile hotelului „Hungaria“, cu un povoiu de flori.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI“.

Belgrad, 25 Maiu n. Știrea despre arestarea conducătorului radicalilor țerani Faisiei se confirmă. Din contră știrea că s'ar fi descoperit o fabrică secretă de munițiune e neîntemeiată. Fostul ministru al lucrărilor publice Boghicevici, e numit primar al Belgradului.

Paris, 25 Maiu n. Refusarea lui Bourgeois de a primi misiunea formării cabinetului e a se reduce la împrigiurarea, că dispoziția ce domnește între radicali nu oferă destulă garanță pentru durabilitatea guvernării sale. Dupuy și Peytral au refuzat deasemenea să primească misiunea.

Redactor responsabil: Alexandru Dordea. Proprietar și editor: Liviu T. Albini.

Sibiu, strada Poplăcii (Quergasse) Nr. 7.

I. F. Zacharides

compactor.

[606] 8-12

Strada Poplăcii (Quergasse) Nr. 7. SIBIU. Strada Poplăcii (Quergasse) Nr. 7.

Provăzută cu cele mai bune mașini, se recomandă, că execută cât se poate mai bine

și cu prețuri ieftine

toate lucrările ce se țin de compactorie.

Premiat în anul 1869 la expoziția arangiată de către „Reuniunea industrială sibiană”.

Comandele binevoitoare de afară se execută conștient și prompt.

Sibiu, strada Poplăcii (Quergasse) Nr. 7.

Institutul Tipografic în Sibiu.

Strada Măcelarilor Nr. 21.

Biblioteca populară a „TRIBUNEI”.

- Pădureanca.** Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip, broș., elegant. Un exemplar cu preț redus de la 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
- Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Pipăruș Petru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Păcală și tândală.** Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Jucării și jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Teiu legănat.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Colăcărul.** Obiceiurile țăranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
- Fica a nouă mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
- Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Sfântul Nicolae.** De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Îndărătnicul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Blăstăm de mamă.** Legenda populară din giurul Năsăudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
- Bunica** de Bojena Nemeș, tradusă din limba boemă de Prof. Dr. Urban Iarnik. Un exemplar cu preț redus de la 1 fl. sau 3 lei la 60 cr. sau 1 leu 20 bani.
- Vlad și Catrina.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Din bătrâni.** Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Pe pământul Turcului** de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Căldărușa cu trei picioare.** Poveste franceză de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Genușoara.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Un pețitor îndărătnic.** Novela de Björnsterne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Prietenul meu Vântură-Teasă.** Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Scăpăratoarea.** Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Fata Craiului din cetini.** De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Strigoaica.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
- Draga mamei.** Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Taina unei vieți.** De Björnsterne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
- Vecinii.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
- Păcală în satul lui.** Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Sgărcitul.** Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- Lumea proștilor.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Nusciul împărat.** Poveste din popor de „Mărgineanul”. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Dina-împărăteasă și peana ei aleasă.** Poveste din popor de „Mărgineanul”. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Fulger.** Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Spice de aur.** Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Un idil în Roșeni.** Novela de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Baba iadului.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Prințesa fermecată.** Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Dina mărgărelelor.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Doi copii.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- O partidă în patru.** De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Posacul bun de inimă.** Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradus de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Croitorul și cei trei feciori.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
- Mica Fadetă.** De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- Rusalina păcurarul.** Poveste de Nicolae Trimbițoiu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
- Roma invinsă.** Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiali. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
- Clara Milici.** Novela de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Enea Hodoș. Un exemplar 40 cr. sau 80 b.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1-a Maiu 1894.

Budapesta—Predeal									
Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane
10.—	8.05	8.05	2.15	pl. Viena	sos.	3.—	1.55	1.55	7.20
8.25	2.10	1.55	6.—	Budapesta	↑	5.50	7.—	1.50	8.15
11.24	4.07	3.58	9.05	Szolnok	↑	2.80	5.23	3.50	11.46
1.35	5.46	11.33	12.50	P-Ladány	↑	12.06	3.46	1.21	10.05
3.46	7.08	1.50	2.12	Oradea-mare	↑	2.25	11.04	8.43	12.23
4.—	7.15	2.24	2.19	Mező-Telegd	↑	2.18	10.44	8.38	11.41
4.39	7.48	3.08	2.49	Rév	↑	1.52	10.07	8.13	11.07
5.22	8.18	3.46	3.24	Bratec	↑	1.26	9.30	7.47	10.32
5.45	—	4.07	—	Clucia	↑	—	9.10	—	10.18
6.34	9.07	4.53	4.17	Huedin	↑	5.40	12.47	8.31	7.08
7.18	9.37	5.32	4.50	Ghirbău	↑	4.52	12.17	7.53	6.39
8.06	—	6.24	—	Cluj	↑	2.55	6.13	—	8.0
8.32	10.37	6.59	5.55	Apahida	↑	2.—	11.01	6.14	5.25
8.49	—	8.40	6.11	Ghiris	↑	10.46	5.45	4.48	6.47
9.06	—	9.08	6.27	Cucerdea	↑	—	5.18	4.23	6.29
10.08	—	10.40	7.27	Uioara	↑	9.23	3.53	3.—	5.21
10.37	—	11.25	7.50	Vintul-de-sus	↑	8.53	3.06	2.20	4.47
10.59	—	11.54	—	Aind	↑	—	2.48	2.—	4.29
11.07	—	12.04	—	Teiuș	↑	8.23	2.40	1.51	4.23
11.31	—	12.34	8.17	Crăciunel	↑	8.23	2.11	1.23	4.02
11.48	—	1.—	8.33	Blaj	↑	8.06	1.45	—	3.42
12.25	—	11.55	1.40	Micăsasa	↑	7.59	1.10	—	2.49
12.50	—	—	2.17	Copșa-mică	↑	—	12.39	—	2.27
1.04	—	2.35	9.09	Medias	↑	7.30	12.24	—	2.18
1.35	—	3.14	—	Elisabetopol	↑	—	11.48	—	1.89
1.50	—	3.34	9.42	Sighișoara	↑	6.56	11.29	—	1.18
2.18	—	3.49	9.44	Hășfalnu	↑	6.54	11.14	—	1.01
2.32	—	4.11	9.59	Homorod	↑	6.41	10.55	—	12.46
3.04	—	4.48	10.22	Agostonfalva	↑	6.20	10.21	—	12.16
3.39	—	5.27	10.51	Apahida	↑	5.58	9.42	—	11.39
4.01	—	6.10	11.12	Feldioara	↑	5.38	9.18	—	11.17
5.26	—	7.50	12.26	Brașov	↑	4.27	7.45	—	10.02
6.08	—	8.30	12.58	Predeal	↑	3.53	7.01	—	9.22
6.40	—	9.03	1.15	—	↑	3.37	6.35	—	8.57
7.16	—	9.38	1.34	—	↑	3.16	5.58	—	8.23
8.—	—	10.25	2.09	—	↑	2.45	5.08	—	7.43
11.—	—	11.—	5.14	—	↑	2.18	—	—	7.01
12.26	—	5.59	—	—	↑	1.42	—	—	5.57
1.11	—	6.29	—	—	↑	1.12	—	—	5.11
8.45	—	12.20	—	—	↑	7.45	—	—	4.10

Budapesta, gara de vest — Rușava — Vercerova									
Orient. Express	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane
8.36	11.—	9.—	9.15	4.—	pl. Viena	sos.	5.50	7.20	7.05
1.30	8.30	2.25	7.—	10.—	Budapesta	↑	6.30	10.20	2.10
10.30	3.41	9.21	11.15	sos.	Czegled	↑	4.19	8.21	12.11
10.40	3.46	9.31	11.21	pl.	Szeghedin	↑	4.04	8.18	12.06
4.43	1.47	5.49	12.52	sos.	Timișoara	↑	12.53	5.10	10.51
4.49	2.12	5.55	1.30	pl.	Topoloveț	↑	12.26	10.45	9.53
6.39	5.25	7.54	4.59	sos.	Lugoj	↑	9.20	8.55	7.50
6.47	6.15	8.02	5.52	pl.	Caransebeș	↑	8.28	7.13	8.49
7.26	8.49	6.57	—	sos.	Teregova	↑	7.25	5.53	6.56
8.21	9.23	7.42	—	pl.	Mehadia	↑	6.48	5.10	6.28
9.33	10.25	9.10	—	sos.	Băile-Herculane	↑	5.39	4.05	5.39
11.16	10.22	—	—	pl.	Toplet	↑	4.35	3.21	5.12
11.05	12.28	11.47	—	sos.	Rușava	↑	3.15	3.49	2.19
11.31	12.56	12.16	—	pl.	Vercerova	↑	3.02	3.40	2.10
11.37	1.11	12.31	—	sos.	București	↑	2.46	7.10	5.50
11.45	1.20	12.40	—	pl.	—	↑	1.—	—	—
10.55	11.40	—	—	sos.	—	↑	11.25	—	—

Budapesta—Arad—Teiuș									
Tren mixt	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane
10.—	8.05	2.15	pl. Viena	sos.	6.25	7.20	3.—	—	—
3.10	4.24	8.05	Budapesta	↑	7.35	1.20	6.30	—	—
9.10	8.42	3.55	Szolnok	↑	4.31	11.22	3.—	9.30	11.35
2.30	7.25	4.30	Trad	↑	11.30	8.20	9.45	5.18	3.56
2.44	7.42	4.42	Glogovaț	↑	—	8.19	8.55	7.—	—
3.15	8.20	5.03	Győr	↑	10.48	—	8.44	6.47	—
3.32	8.39	5.14	Paulș	↑	10.25	—	8.20	6.30	—
3.58	8.58	5.32	Radna-Lipova	↑	10.11	—	8.08	6.02	—
4.30	9.30	5.56	Conop	↑	9.58	7.29	7.56	5.47	—
4.50	10.00	6.12	Bézaava	↑	9.25	—	7.24	5.09	—
5.40	10.30	6.42	Soborșin	↑	9.09	—	7.07	4.50	—
—	—	—	Zam	↑	8.21	6.33	6.26	4.—	—
—	—	—	Gurasada	↑	7.45	6.07	5.49	—	—
—	—	—	Ilia	↑	7.13	—	5.19	—	—
—	—	—	Branișca	↑	7.08	5.44	5.09	—	—
—	—	—	Deva	↑	6.44	—	4.42	—	—
—	—	—	Simeria (Piski)	↑	6.20	5.17	4.11	11.32	—
—	—	—	Orăștie	↑	6.05	5.05	3.59	11.16	—
—	—	—	Jibot	↑	5.09	4.40	3.18	10.37	—
—	—	—	Vintul-de-jos	↑	4.44	—	2.56	9.31	—
—	—	—	Alba-Iulia	↑	4.22	—	2.32	9.12	—
—	—	—	Teiuș	↑	4.04	3.59	2.14	8.53	—
—	—	—	—	↑	3.19	3.33	1.35	8.11	8.55

Copșa-mică—Sibiu—Avrig—Făgăraș									
Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane
2.24	11.34	7.10	pl. Copșa-mică	sos.	9.34	6.20	12.42	—	—
3.53	1.03	9.—	Oca	↑	8.11	5.12	11.18	—	—
4.15	1.25	9.26	Sibiu	↑	7.44	4.49	10.45	—	—
4.36	1.46	—	Avrig	↑	7.28	—	8.33	—	—
6.16	3.31	—	Făgăraș	↑	6.02	—	6.54	—	—
8.42	6.—	—	—	↑	3.28	—	4.05	—	—

Cucerdea—Oșorheiu—Regh-săs.									
Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane
2.21	8.10	3.11	8.53	pl. Cucerdea	sos.	7.41	2.56	8.31	1.18
3.14	8.51	3.52	9.39	Ludoș	↑	7.03	1.58	7.43	12.32
5.07	10.27	5.26	11.11	Oșorheiu	↑	5.50	12.25	5.50	10.35
6.20	10.42	5.36	—	Reghin-săs.	↑	5.16	9.35	5.05	—
7.25	12.15	7.15	—	—	↑	3.50	8.—	3.32	—

Ghiris—Turda									
Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane
7.33	11.—	4.—	10.17	Ghiris	↑	5.10	10.30	3.30	9.12
7.53	11.20	4.20	10.37	Turda	↑	4.50	10.10	3.10	8.52

Sighișoara—Odorheiu
